Ankenævnet for Forsikring

Den 25. august 2014 blev i sag nr. 85268:

xxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxx xxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har via sin arbejdsgiver pensionsordning med ægtefællepension i Danica Pension. Han klager over, at selskabet ved beregningerne af aftalens ægtefællepensionsydelse har fratrukket folkepensionens grundbeløb. Selskabet henviser til, at beregningerne er foretaget i overensstemmelse med aftalens vilkår

I klageskemaet dateret 23/10 2013 har klageren bl.a. anført:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.**
Klagen vedr. størrelsen af den ægtefællepension (enkepension) Danica iflg. indgåede aftaler er forpligtet at udbetale, når (hvis) dette bliver aktuelt. Danica har i første omgang oplyst et absurd lavt beløb (123.138 kr./år), men efter fornyet henvendelse beregnet et væsentlig højere beløb, nemlig 218.569 kr./år. Denne beregning inkluderer dog et fradrag svarende til folkepensionens grundbeløb, hvilket der ikke er hjemmel til i den specifikke reguleringsaftale mellem … og Statsanstalten for Livsforsikring, der har været gældende siden 1987.

Denne aftales § 8 præciserer i detaljer, hvad enkepensionen mindst skal udgøre, når pensionisten (enken) på pensioneringstidspunktet er over 67 år. Efter indsigelse har Danica fastholdt sin beregning - i et omstændeligt og lidt kryptisk brev af 6. juni 2013 - under henvisning til, at tilsagnsordningen fra … generelt omfatter en samordning med folkepensionens grundbeløb ved det 67. år, og at bestemmelserne herom må tolkes også at gælde her. Dette svarer efter min opfattelse til, at Danica med tilbagevirkende kraft forsøger at ændre en juridisk bindende aftale.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
At Danica erkender, at de ved overtagelsen af Statsanstalten for Livsforsikring, også har overtaget de forpligtelser, som fremgår af den nævnte reguleringsaftale - og som en konse-

kvens heraf fremsender en ny, korrigeret beregning af ægtefællepensionen uden fradrag for folkepensionens grundbeløb."

Selskabet har i brev af 29/11 2013 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"**Afgørelse**
Danica Pension fastholder, at der i den indgåede pensionsaftale mellem … og Statsanstalten herunder i Pensionsregulativ af 1. januar 1987 er hjemmel til, at folkepensionens grundbeløb modregnes i størrelsen af den ægtefællepensionsydelse, der kommer til udbetaling, når den berettigede er fyldt 67 år.

Danica Pension skal i øvrigt henvise til vores breve af 13. maj 2013 og 6. juni 2013.

Sagsforløb
Forsikrede har gennem sin tidligere arbejdsgiver … en tilsagnspensionsordning, hvor af dækningerne er en kollektiv ægtefællepension. I Pensionsregulativ af 1. januar 1987, jf. **bilag 1,** fremgår hvilke dækninger pensionsordningen omfatter, og ligeledes fremgår de nærmere vilkår for de enkelte dækninger.

Forsikrede har henvendt sig til Danica Pension med henblik på at få oplyst, hvad den månedlige udbetaling fra ægtefællepensionen vil være i tilfælde af den kommer til udbetaling til den berettigede ægtefælle.

Danica har ved brev af 13. maj 2013 sendt en beregning til kunden, der viser, at den efterlevende ægtefælle i tilfælde af forsikredes død, vil få udbetalt 18.214,10 kr.

Forsikrede henvendte sig igen til Danica, og ved brev af 6. juni 2013 forklarede vi, hvorfor folkepensionens grundbeløb var fratrukket i udbetalingen fra ægtefællepensionen.

Med henblik på forståelsen af, hvorfor aftalegrundlaget hjemler, at de offentlige pensioner indgår i beregningen af størrelsen af den udbetaling, der kommer fra Danica, er det væsentligt at fremhæve, at den forsikredes ordning er en såkaldt tilsagnsordning.

Formålet med, at … oprettede en tilsagnsordning var således, at efterlevende ægtefæller skulle stilles ens, uanset om de var over eller under 67 år, når ægtefællepensionen kom til udbetaling.

Danica skal herved henvise til Pensionsregulativ af 1. januar 1987, jf. bilag 1, side 4 og 5, hvor hjemlen til at lade folkepensionens grundbeløb indgår i beregningen af ægtefællepensionsydelsen fremgår:

Af side 4 fremgår det:

'Alderspensionen reduceres fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år med det indregnede folkepensions grundbeløb for enlige. (....)'

Og særlig væsentligt i forhold til klagen i denne sag, fremgår det af regulativets side 5, II:

'Ægtefællepensionen udgør 60 % af den totale aldersgrundpension.

Pensionen reduceres dog fra den 1. i måneden efter det 67. år med den offentlige folkepensions grundbeløb for enlige (...)'

Af pensionsregulativet, der som anført er en del af aftalegrundlaget for pensionsaftalen mellem … og Statsanstalten (nu Danica) fremgår det direkte, hvordan udbetalte offentlige pensioner påvirker størrelsen af den ægtefællepensionsudbetaling, der eventuelt skal udbetales fra Danica.

Af regulativet fremgår det endvidere, at ægtefællepensionen udgør 60 % af den totale alderspension, og at den offentlige folkepensions grundbeløb for enlige indgår i beregningen af ydelsen. Det forhold, der er kendetegnende i en tilsagnsordning, er, at den samlede udbetaling til den efterladte, det vil sige inklusiv en eventuel udbetaling af folkepension, beløbsmæssig skal være det samme, uanset om den berettigede er over eller under 67 år.

Jeg skal endvidere henvise til brev af 3. august 1989 til forsikrede, jf. **bilag 2,** hvor Pensionsregulativets princip om, at hvis den efterlevende ægtefælle er over 67 år, da nedsættes udbetalingen fra Danica med folkepensionens grundbeløb.

Således fremgår det af brevets side 2:

'Ægtefælledækningen incl. tillæg nedsættes ved den berettigedes 67. år med folkepensionens grundbeløb for enlige på ændringstidspunktet.'

Det forhold, at offentlige pensioner indgår i beregningen af, hvor meget den efterladte skal have udbetalt sikrer således, at tilsagnet om en samlet ægtefællepension på 60 % af den totale alderspension bevares.

I vores brev af 13. maj 2013 har vi som bekendt gengivet beregningen af, hvilket beløb der i tilfælde af forsikredes død vil komme til udbetaling til den efterlevende ægtefælle. Af brevet fremgår, at den efterlevende ægtefælle - efter fradrag af det folkepensionsgrundbeløb som hun får udbetalt - vil få en månedlig udbetaling i ægtefællepension inkl. tillæg fra … depotkonto på 18.214,10 kr. Kravet om at den efterlevende under hensyntagen til offentlige pensioner samlet set skal have en udbetaling svarende til 60 % af den totale alderspension inkl. offentlige pensioner er herefter opfyldt.

Til illustration af tilsagnet om, at den samlede pension udgør 60 %, ville situationen være den, at hvis den efterlevende ægtefælle ikke var fyldt 67 år, og derfor ikke fik folkepension, da ville udbetalingen fra Danica i form af ægtefællepension inkl. tillæg fra … depotkonto i stedet have været på 24.018,10 kr.

Sammenfatning
Danica Pension gør gældende, at det er korrekt og i overensstemmelse med aftalegrundlaget mellem … og Statsanstalten (nu Danica), at vi i beregningen af udbetalingen af ægtefællepension tager højde for offentlige pensioner, og derfor har fradraget folkepensionens grundbeløb, da den forsikredes ægtefælle modtager folkepension.

Danica Pension skal endvidere gøre gældende, at det i Pensionsregulativ af 1. januar 1987 direkte fremgår, hvorledes udbetalingen ved ægtefællepension opgøres, herunder at for berettigede over 67 år skal folkepensionens grundbeløb fradrages i udbetalingen.
Danica skal endvidere henvise til, at det er …, der har valgt at oprette ægtefællepensionen som en tilsagnsordning, idet man ønskede, at den samlede pension til efterlevende ægtefæl-

ler skulle være ens, uanset om de var over eller under 67 år. Tilsagnet om en samlet udbetaling på 60 % er således sikret ved at lade offentlige pensioner indgå i beregningen.

Danica skal endelig bemærke, at aftalen mellem … og Statsanstalten om ægtefællepension og dens opgørelsesmetode har kørt uændret siden 1987. Endvidere bemærkes, at der ikke på noget tidspunkt har været uenighed mellem parterne om, hvorledes pensionsregulativets opgørelsesregler for ægtefællepension skal forstås. I nærværende sag er beregningen af udbetalingen fra ægtefællepensionen således sket helt i overensstemmelse med den indgåede aftale."

Klageren har i brev af 10/12 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"I anledning af selskabets indlæg finder jeg det på sin plads at citere § 8 i Reguleringsaftalen (se bilag B), som den væsentligste del af aftalegrundlaget.
…

Grunden til dette citat er, at Danica i sit indlæg ikke med ét ord omtaler eller tager stilling til denne bestemmelse, der jo netop i den givne situation, hvor pensionist og ægtefælle er over 67 år, præciserer hvad enkepensionen som minimum skal udgøre, og som ikke giver mulighed for nogen form for reduktion.

Pensionsregulativet (se Danica's bilag 1) er derimod den eneste - men ofte gentagne reference, der af Danica henvises til som hjemmel for en reduktion med folkepensionens grundbeløb.
Dette til trods for, at der i dette regulativ ikke findes nogen anvisning på, hvordan enkepensionen skal beregnes, når den berettigede er over 67 år på pensioneringstidspunktet.

Sagt med andre ord er pensionsregulativet udformet, så det kun dækker begivenheder, der udløser alderspension hhv. enkepension, når disse indtræffer før det 67. år.

Det ser da også ud til, at Danica i sin beregning af enkepensionen (se bilag A2) ikke har benyttet sig af egen reference, men derimod af den ovenfor citerede § 8, og derved er nået frem til det korrekte resultat, nemlig en samlet beregningsmæssig ægtefællepension på 24.018,10 kroner (som dog uden hjemmel - og dermed fejlagtigt - er blevet reduceret med folkepensionens grundbeløb til slutsummen: 18.214,10 kroner).

Spørgsmålet er her: Med hvilken begrundelse tilsidesættes Reguleringsaftalens § 8 ?

Øvrige kommentarer :
Danica lægger i sit brev megen vægt på, at der er tale om en såkaldt tilsagnsordning og påstår, at formålet med at … oprettede en sådan var, at efterlevende ægtefæller skulle stilles ens, når ægtefællepensionen kom til udbetaling, uanset om de var over eller under 67 år (med andre ord uanset om de fik folkepension fra det offentlige eller ej).
Dette skulle ifølge Danica's fremstilling underbygge påstanden om, at en reduktion af ægtefællepensionen med folkepensionens grundbeløb også er berettiget i de tilfælde, hvor den efterlevende er over 67 år på pensioneringstidspunktet.

Den nævnte ordning er imidlertid blot én af tre typer, som pensionsordninger normalt opdeles i (forsikrings-, bidragsdefinerede- og tilsagnsordninger) og har således ikke noget at gøre med tilsagn (løfter) vedr. detaljer i de enkelte forsikringsvilkår. Tilsagnsordninger anvendes af Staten og af større virksomheder.

I øvrigt blev den første pensionsaftale (tilsagnsordning) mellem Statsanstalten og … indgået før loven om folkepension trådte i kraft i 1955 - og den nævner intet om samordning og folkepension.

Der er således god grund til at se bort fra omtale af forhold, hvor ordet tilsagn forekommer."

Selskabet har i brev af 17/1 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Foranlediget af [klagerens] brev skal Danica Pension gentage, at reglerne om pensioner til tidligere …-medarbejdere herunder den beløbsmæssige opgørelse fremgår hhv. af bestemmelserne i kontrakten mellem … og Danica, Pensionsregulativet og Reguleringsaftalen.

Det skal endvidere bemærkes, at Pensionsregulativet indeholder en beskrivelse af samtlige dækninger og opgørelsen af disse. Reguleringsaftalen indeholder derimod alene en beskrivelse af opgørelsen af det reguleringstillæg fra …-depotkontoen, der indgår i opgørelsen af ydelsen fra Danica Pension, se herved vores brev af 13. maj 2013 – 'Din udbetaling fra Danica Pension inkl. tillæg fra … depotkonto.'

Jeg skal endvidere henvise til, at det af overskriften til Reguleringsaftalen § 8, netop fremgår, at bestemmelsen vedrører 'Reguleringstillæg til enke-/enkemandspensioner, hvor pensionisten er 67 år eller ældre på pensioneringstidspunktet.' Videre ses det i selve bestemmelsen, at den indeholder en beskrivelse af, hvad der forstås ved den 'totale pension', og hvilke beløb der indgår i dette begreb.

Det må på baggrund af ovenstående, sammenholdt med Danica Pensions øvrige breve, efter vores opfattelse anses for uomtvistet, at den opgørelse af forsikredes ægtefællepensionsydelse, som vi har foretaget, er korrekt og fuldstændig i overensstemmelse med definitionen, der følger af aftalegrundlaget herunder Pensionsregulativets § 3 'Pensionernes størrelse', jf. punkt B, II. Tillige bemærkes, at … og Danica Pension gennem hele aftaleperioden har været enige om forståelsen af aftalegrundlagets beskrivelse af, hvorledes opgørelsen af ægtefællepensionen skal foretages.

Danica Pension fastholder herefter, at der i den indgåede pensionsaftale mellem … og Statsanstalten (nu Danica Pension) er hjemmel til, at folkepensionens grundbeløb modregnes i størrelsen af den ægtefællepensionsydelse, der kommer til udbetaling, når den berettigede er fyldt 67 år."

Klageren har i brev af 27/1 2014 til nævnet til dette bl.a. anført:

"Danica's påstand er ensbetydende med, at Reguleringsaftalens § 8 skal betragtes som ikke eksisterende, medens jeg mener, at paragraffen må ses som et nødvendigt supplement til Pensionsregulativet, der jo ikke i sig selv giver nogen anvisning på, hvordan enkepensionen skal beregnes i den givne situation."

I selskabets brev til klageren af 13/5 2013 fremgår bl.a.:

"Din udbetaling fra Danica Pension inkl. tillæg fra … depotkonto	34.226,10 kroner
Folkepensionens grundbeløb	5.804,00 kroner
Samlet beregningsgrundlag	40.030,10 kroner
Samlet beregningsmæssig ægtefællepension (60 procent)	24.018,10 kroner
Folkepensionens grundbeløb til ægtefællen	- 5.804,00 kroner
Ægtefællepension inkl. tillæg fra … depotkonto	18.214,10 kroner

Ægtefællepensionen bliver udbetalt fra den 1. i måneden efter din død, hvis [klagerens hustru] lever. Lagt sammen med folkepensionen er den 60 procent af din alderspension inklusive folkepension. I de første tre måneder udbetaler vi også et efterpensionsbeløb, så din ægtefælle får, i den periode, det samme som dig før skat."

I pensionsregulativ af 1/1 1987 fremgår bl.a.:

"**§ 3**
Pensionens størrelse
A I personlig pension.

a. Alderspension (incl. den offentlige folkepensions grundbeløb for enlige).
…
Aldersgrundpensionen reduceres fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år med det indregnede folkepensions grundbeløb for enlige. Regulering herfor sker i overensstemmelse med ændringer i folkepensionssatsen for enlige og foretages hvert års 1. oktober, første gang pr. 1.10.1970 og sidste gang den 1. oktober, før forsikringen bliver virksom.
…
II Ægtefællepensionen udgør 60 % af den totale aldersgrundpension.

Pensionen reduceres dog fra den 1. i måneden efter det 67. år med den offentlige folkepensions grundbeløb for enlige.

Regulering af det indregnede folkepensionsbeløb sker hvert års 1. oktober på tilsvarende måde som for alderspensionen."

I reguleringsaftale af 1/1 1987 fremgår bl.a.:

"§ 1

Oprettelse
Indestående på depotkonto nr. … i Statsanstalten pr. 1.1.1987 videreføres i denne aftale.
…
§ 5

Reguleringstillæg til virksomme pensioner
1. Størrelsen af reguleringstillægget fastsættes på basis af det reguleringspristal, der gælder for fastsættelsen af pristalsreguleringen for pristalsreguleret alderdomsforsikring (jf. lov nr. 255 af 16. juni 1980).

…
§ 8

Reguleringstillæg til enke-/enkemandspensioner, hvor pensionisten er 67 år eller ældre på pensioneringstidspunktet.

Enke-/enkemandspensionen for pensionister der er 67 år eller ældre på pensioneringstidspunktet, skal på pensioneringstidspunktet udgøre mindst 60 % af sidste udbetalte totale alders- eller invalidepension. Ved den totale pension forstås summen af grundbeløb og personlig bonus fra Statsanstalten, reguleringstillæg i henhold til reguleringsaftale samt offentlige grundpensioner. Reguleringstillægget reguleres herefter."

7. 85268

Af pensionsoversigt fra 3/8 1989 fremgår bl.a.:

"Øvrige dækninger:
…
Ægtefælledækningen incl. tillæg nedsættes ved den berettigedes 67. år med folkepensionens grundbeløb for enlige på ændringstidspunktet."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren i 1987 blev omfattet af pensionsordning med ægtefællepension i det indklagede selskab. Han anmodede den 9/4 2013 selskabet om at oplyse, hvilken ægtefællepension der i givet fald ville blive udbetalt fra den 1/5 2013. Selskabet fremsendte den 13/5 2013 en oversigt, hvoraf det fremgår, at folkepensionens grundbeløb til ægtefællen vil blive fratrukket i ægtefællens ydelse. Parterne er uenige om, hvorvidt dette er i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

Det fremgår af sagen, at klageren og hans ægtefælle begge er fyldt 67 år. Af pensionsregulativ af 1/1 1987 fremgår det, at alderspension reduceres fra den første i måneden efter det fyldte 67. år med det indregnede folkepensions grundbeløb for enlige. Det fremgår endvidere, at ægtefællepensionen udgør 60 % af den totale aldersgrundpension, men at pensionen reduceres fra den første i måneden efter det 67. år med den offentlige folkepensions grundbeløb for enlige.

Af reguleringsaftalen af 1/1 1987 fremgår det i § 8 under overskriften ”Reguleringstillæg til enke-/enkemandspensioner, hvor pensionisten er 67 år eller ældre på pensioneringstidspunktet”, at enke-/enkemandspensionen for pensionister, der er 67 år eller ældre på pensioneringstidspunktet, udgør mindst 60 % af sidste udbetalte totale alderspension, at der ved den totale alderspension forstås summen af grundbeløb og personlig bonus , reguleringstillæg i henhold til reguleringsaftale samt offentlige grundpensioner, og at reguleringstillægget reguleres herefter. Af pensionsoversigt fra 3/8 1989 fremgår det, at ægtefælledækningen inklusivt tillæg nedsættes ved den berettigedes 67. år med folkepensionens grundbeløb for enlige på ændringstidspunktet.

8. 85268

Selskabet anfører i brev af 17/1 2014 til nævnet, at § 8 i reguleringsaftalen kun beskriver opgørelsen af reguleringstillæg fra depotkontoen.

Nævnet bemærker, at reguleringsaftalen af 1/1 1987 er indgået mellem selskabet og den virksomhed, hvori klageren var ansat, og at aftalen angår de pensioner, som de ansatte har ret til. Nævnet finder, at klagerne ikke kan have en forventning om, at § 8 i reguleringsaftalen af 1/1 1987 skal læses og forstås uden hensyntagen til de øvrige aftaler og reguleringer, der måtte eksistere, herunder pensionsregulativet af 1/1 1987, der udtrykkeligt angår den virksomhed, hvori klageren var ansat.

Nævnet bemærker i den forbindelse, at det af selskabets brev dateret 3/8 1989 til klageren fremgår, at ægtefælledækningen incl. tillæg nedsættes ved den berettigedes 67. år med folkepensionens grundbeløb for enlige på ændringstidspunktet. Klageren er derfor allerede på dette tidspunkt blevet orienteret om, at der vil ske fradrag for folkepensionens grundbeløb.

På den baggrund finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet reducerer ægtepensionen med folkepensionens grundbeløb.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen